T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

METRO İSTANBUL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

www.balioglu.net

2020 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00
www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr
İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 5
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 6
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 6
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 7
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 9
7. DENETİM BULGULARI 9

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Tablosu 2
Tablo 2: İştirakler Tablosu 2
Tablo 3: Özet Gelir-Gider Kalemleri 3

www.balioglu.net

KISALTMALAR

AŞ: Anonim Şirket

EYS: Entegre Yönetim Sistemi

İBB: İstanbul Büyükşehir Belediyesi

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliği

KHK: Kanun Hükmünde Kararname

KDV: Katma Değer Vergisi

TMS: Türkiye Muhasebe Standartları

TFRS: Türkiye Finansal Raporlama Standartları

DYS: Doküman Yönetim Sistemi

ILO: International Labour Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. İşçilere Yıllık İzinlerinin Mevzuatına Uygun Olarak Kullandırılmaması

2. Şirketin Kendi İhtiyacı Olan Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerini, Büyükşehir Belediyesinin Doğrudan veya Dolaylı Olarak %50'sinden Fazlasına Sahip Olduğu Diğer Şirketlerden Doğrudan Hizmet Alımı Suretiyle Gördürmesi ve Bu Kapsamda Çalıştırılan İşçilerin Ücretleri İçin KDV Ödenmesi

3. Bazı Şirket Çalışanları ve Aile Fertleri İçin Yapılan Özel Sağlık Sigortası Bedellerinin Şirket Bütçesinden Karşılanması

4. Yasal Yükümlülüklerin Zamanında Yerine Getirilmemesi ve Bu Nedenle İlave Masraflara Katlanılması

5. Şirket Adına Özel Bankalarca Yapılan Tahsilatların Kamu Sermayeli Bankalardaki Hesaplara Süresinde Aktarılmaması

6. Şirketin Cari Hesaplarının Bir Sözleşme Olmaksızın Yürütülmesi

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Metro İstanbul Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (Metro İstanbul AŞ), İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından, Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre 1988 yılında kurulmuş olup 1988 tarihinde ticaret siciline tescil edilmiştir.

Metro İstanbul AŞ'nin faaliyet alanı, şirket ana sözleşmesinde gösterilmiş olup raylı-raysız yeraltı ve yerüstü her türlü kara, deniz, göl ve hava ulaşımı ve taşımacılığı hizmetleri Şirketin faaliyet alanında yer almaktadır.

Şirket, yasalara ve kuruluş amacına uygun olan işlerin yapılması için Türkiye sınırları içinde taşınmaz tasarruf ve bunların üzerinde ayni hak tesis edebileceği gibi bunları alıp satabilir, kira ile işletebilir veya kiraya verebilir.

Metro İstanbul AŞ, kamu hukuku ile özel hukuka tabi olarak kurulmuş olup faaliyetlerini ise temel olarak 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 6098 sayılı Borçlar Kanunu'na tabi olarak gerçekleştirmektedir. Ayrıca Şirket, gerçekleştireceği ihaleli işlemlerde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'na tabidir.

www.balioglu.net

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri doğrultusunda kurulmuş bir anonim şirkettir. Dolayısıyla, yönetim kurulu tarafından temsil ve idare olunur. Yönetim kurulu üyeliğine ancak gerçek kişiler seçilebilir. Pay sahibi olan bir tüzel kişi yönetim kurulu üyesi olamaz. Ancak, tüzel kişinin temsilcisi olan gerçek kişiler yönetim kurulu üyesi olarak seçilebilir. Yönetim kurulu niteliği gereği sürekli bir organdır.

Anonim şirket yönetim kurulu; ortakların sermayelerinin korunması ve değerlendirilmesini, şirket alacaklılarının da alacaklarını emanet ettikleri, idare ve temsile yetkili bir organdır. Yönetim kurulu, anonim ortaklığın kanunla öngörülmüş zaruri bir organıdır.

Şirketin yönetim organı olan yönetim kurulu, beş tüzel kişi ortaklığını temsilen 19 üyeden oluşmaktadır. Yönetim Kurulu üyeleri 29.07.2020 tarihli Genel Kurul Kararı ile seçilmişlerdir.

Şirkette; 1 Genel Müdür, 4 Genel Müdür Yardımcısı bulunmaktadır.

Şirketin idari birimleri; 26 idari birim ile bu müdürlüklere bağlı 72 şeflik, 11 Proje Pörtföy Yöneticiliği, 1 Hukuk Müşavirliği ve Danışmanlardan oluşmaktadır.

2020 yılı sonu itibariyle Şirkette 2700 personel çalışmaktadır. Çalışanlar, 4857 sayılı İş Kanunu'na tabidir.

1.3. Mali Yapı

Metro İstanbul A.Ş'nin nominal sermaye tutarı 400.000.000,00 Türk Lirası olup sermayesinin tamamı ödenmiştir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Şirketin %99,79 oranındaki hissesine sahiptir. Şirketin 31.12.2020 tarihi itibariyle sermaye ve hisse yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Tablosu

Pay Sahibinin Adı, Soyadı/Unvanı	Sermaye Miktarı (TL)	Sermaye Oranı (%)
İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı	399.155.600,50	99,79
İstanbul Elektrik Tramvay Tünel İşlt. Gen. Müdürlüğü	702.563,50	0,18
İSPARK İstanbul Otopark İşletmleri Tic.AŞ	125.787,00	0,03
İSBAK İstanbul Bilişim ve Akıllı Kent Teknolojileri AŞ	15.700,50	0,004
İstek Servis Eğitim ve Ticaret AŞ	348,50	0,00009

Metro İstanbul A.Ş'nin aşağıdaki tabloda yer alan iştirakleri bulunmaktadır:

Tablo 2: İştirakler Tablosu

İştirakin Adı, Soyadı/Unvanı	İştirakin Toplam Sermayesi (TL)	Metro İstanbul AŞ'nin Sermaye Tutarı (TL)	Metro İstanbul AŞ'nin Sermaye Oranı (%)
BAĞLI MENKUL KIYMETLER			
İstanbul Ulaşım Hizmetleri ve Araç Kiralama San. ve Tic. AŞ	10.000.000,00	500.000,00	5
İstanbul Çevre Yönetimi San. ve Tic. AŞ	128.000.000,00	1.659.264,00	1,2963
İstanbul Ağaç Peys.Eğt.Hiz.Hyv.Bhç.İşl.San.Tic.AŞ	60.000.000,00	2.000.000,00	3,33
İstanbul Şehir Hatları Turizm San. ve Tic. AŞ	65.633.612,00	1.312.672,00	2
İŞTİRAKLER			

www.balioglu.net

İsper İstanbul Personel Yönetim AŞ	90.000.000,00	22.850.000,00	25,389
İstanbul Enerji San. ve Ticaret AŞ (İGATAŞ)	20.635.000,00	2.682.550,00	13
İstgüven İstanbul Güvenlik AŞ	10.000.000,00	3.400.000,00	34
Yüksel Proje-Metro İstanbul Adi Ortk.	20.000,00	5.000,00	25
Yüksel Proje-Metro İstanbul ProjeTasarım Adi Ortk.	20.000,00	9.800,00	49
İsbak-Metro İstanbul Raylı Sis.Siny.İşl.Adi Ortk.	50.000,00	25.000,00	50

Şirketin amacı; İstanbul geneli kent içi raylı sistemlerin işletmeciliğini yapmaktır. Bu nedenle şirketin ana gelirleri yolculuk gelirlerinden oluşmaktadır. Bunun yanında müşavirlik hizmetleri, işletme bakım ve hizmetleri, proje ve ATM kira gelirleri de şirketin önemli gelir kalemleridir.

Tablo 3: Özet Gelir-Gider Kalemleri

Gelir-Gider Kalemleri	**2019 (TL)**	**2020 (TL)**
C-Net Satışlar	1.032.810.485,63	1.135.694.068,57
D-Satışların Maliyeti (-)	1.081.708.016,03	1.098.463.597,89
E-Faaliyet Giderleri (-)	66.046.464,69	61.904.085,70
F-Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir Ve Karlar	5.167.606,57	45.982.054,73
G-Diğer Faaliyetlerden Ol. Gider Ve Zarar(-)	6.170.799,41	13.587.860,87
H-Finansman Giderleri (-)	350.773,93	7.169.245,47
I-Olağandışı Gelir Ve Karlar	3.387.123,92	4.321.486,12
J-Olağandışı Gider Ve Zararlar (-)	2.412.371,88	2.489.526,07
DÖNEM KARI VEYA ZARARI	-115.323.209,82	2.383.293,42

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Şirketin Muhasebe Sistemi

6102 sayılı Kanun'da; Kanun'a tabi gerçek ve tüzel kişilerin, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun defter tutma ve kayıt zamanıyla ilgili hükümleri ile aynı Kanun'un 175 ve mükerrer 257'nci maddelerinde yer alan yetkiye istinaden yapılan düzenlemelere uymak zorunda olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu yetkiye istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından (1) Seri no.lu

www.balioglu.net

Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği 26.12.1992 tarihinde yayımlanmış ve 01.01.1994 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Şirketin tabi olduğu muhasebe sistemi (1) Seri no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde yer alan Tekdüzen Hesap Planıdır.

Şirket, muhasebe kayıtlarını 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ilkelerine uygun şekilde ve 7/A seçeneğine göre tutmaktadır. 7/A seçeneğinde, giderler yapıldıkları anda ilgili defter-i kebir hesaplarına fonksiyon esasına göre kaydedilirken, söz konusu giderler aynı zamanda yardımcı defterlerde hem çeşit esasına hem de ilgili gider yerlerine göre izlenir. 2019 yılı aktif toplamı 4.228.500,00 TL veya net satışları toplamı 8.456.700,00 TL'yi aşan üretim ve hizmet işletmeleri, 2020 yılına ilişkin maliyet hesaplarını 7⁄A seçeneğine göre tutmak zorundadırlar.

1.4.2. Şirketin Raporlama Sistemi

Anonim şirketin finansal tabloları hakkındaki hükümlere 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda yer verilmiştir.

www.balioglu.net

Kanun'un 514 ve 515'inci maddelerine göre yönetim kurulu, geçmiş hesap dönemine ait, Türkiye Muhasebe Standartlarında öngörülmüş bulunan finansal tablolarını, eklerini ve yıllık faaliyet raporunu, bilanço gününü izleyen hesap döneminin ilk üç ayı içinde hazırlar ve genel kurula sunar. Anonim şirketin finansal tabloları, Türkiye Muhasebe Standartlarına göre şirketin malvarlığını, borç ve yükümlülüklerini, öz kaynaklarını ve faaliyet sonuçlarını tam, anlaşılabilir, karşılaştırılabilir, ihtiyaçlara ve işletmenin niteliğine uygun bir şekilde; şeffaf ve güvenilir olarak; gerçeği dürüst, aynen ve aslına sadık surette yansıtacak şekilde çıkarılır.

Kanun'un 516'ncı maddesine göre yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu ise, Şirketin, o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile finansal durumunu, doğru, eksiksiz, gerçeğe uygun ve dürüst bir şekilde yansıtmalıdır. Yıllık faaliyet raporunda finansal durum, finansal tablolara göre değerlendirilir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 88'inci ve Geçici 1'inci maddeleri uyarınca tâbi oldukları kanunlar gereği defter tutmakla yükümlü olan gerçek veya tüzel kişi tacirlerin, münferit veya konsolide finansal tablolarını Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartlarına (TMS) uygun olarak hazırlamaları gerekmektedir. Ayrıca aynı maddelerde Kurumun değişik işletme büyüklükleri ve sektörler için özel standartlar koymaya ve düzenlemeler yapmaya yetkili kılındığı belirtilmiştir.

Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu, 2014 yılında Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) uygulama kapsamını bağımsız denetim kapsamından ayrıştırarak genel olarak kamu yararını ilgilendiren kuruluşlarla sınırlandırmıştır. Bunun yanı sıra, bu kuruluşların dışında kalan işletmelerin de isteğe bağlı olarak TFRS uygulamalarına izin verilmiştir. Metro İstanbul AŞ, bağımsız denetime tabi olup TFRS'de öngörülen finansal tabloları (Finansal Durum Tablosu, Kar veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu, Özkaynak Değişim Tablosu ve Nakit Akış Tablosu) hazırlamaktadır.

1.4.3. Şirket Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu,
- Envanter defteri.

Şirketin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Şirketin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile

www.balioglu.net

bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

www.balioglu.net

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Metro İstanbul AŞ, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'na tabi olmadığı için, bu Kanun'un tanımladığı şekilde bir iç kontrol sistemi bulunmamaktadır. Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca kurulmuş olup bu Kanun hükümleri doğrultusunda iç kontrol sistemi değerlendirilmiştir.

Bilindiği üzere, İç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçler ile iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür**.** İç kontrol sistemi; Şirket yönetimi ile diğer ilgili personel tarafından; işletmenin amaçlarına ulaştığına, faaliyet ve işlemlerin etkin olarak gerçekleştirildiğine, kanun ve düzenlemelere uyulduğuna dair makul bir güvence sağlamak üzere tasarlanan ve uygulanan bir sistemdir. Bu amaçla, iç kontrol sistemi söz konusu hedeflerin gerçekleştirilmesi açısından tehdit oluşturan faaliyet risklerinin de ortaya konulmasını sağlayacak şekilde tasarlanır ve uygulanır.

www.balioglu.net

Bu kapsamda, Şirketin organizasyon şemasında Genel Müdür, Müdürler ve Şefler hiyerarşik şekilde yer almakta olup, görev değişiklikleri Yönetim Kurulu Kararı ile yapılmakta ve sermayenin %99.79'una sahip bulunduğu İstanbul Büyükşehir Belediyesine bildirilmektedir. Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar açık bir şekilde belirlenmiş olup ilgili dokümantasyon şirketin DYS sisteminde mevcut olduğu gözlemlenmiştir. Şirket bünyesinde iş akış süreçleri belirlenmiş olup, ilgili dökümanlar şirketin DYS sisteminde mevcuttur. Ayrıca yetki devirleri ve sınırları yazılı olarak belirlenmiştir. Şirketin konu ile ilgili İç Yönerge Esasları ve Harcama Esasları ve yetki devri talimatı bulunmaktadır.

Metro İstanbul AŞ'de personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası belirlenmiş olup Şirket tarafından çalışanlarına duyurulmuştur. İlgili çalışmalar, şirketin İnsan Kaynakları ve Organizasyonel Gelişim Müdürlüğünce yapılmaktadır.

Şirketin sahip olduğu Kalite (ISO9001), Çevre (ISO14001), İş Sağlığı ve Güvenliği (OHSAS18001), Enerji Yönetimi (ISO50001) ve Müşteri Memnuniyeti (ISO10002) Yönetim

Sistemleri sertifikaları kapsamında her yıl rutin olarak tüm birimlerini yasal şartlara ve yönetim sistemlerinin gerekliliklerine uygunluk açısından denetlenmektedir. Metro İstanbul AŞ, Entegre Yönetim Sistemi (EYS) olarak adlandırılan ISO9001 (Kalite), ISO14001 (Çevre), OHSAS 18001 (iş sağlığı ve güvenliği) ve ISO10002 (Müşteri Memnuniyeti) Yönetim Sistemlerini TÜRKAK akreditasyonuna sahip, bağımsız bir belgelendirme kuruluşuna onaylatarak almış ve sürekli uygulanmasını sağlamaktadır.

Metro İstanbul AŞ'de satınalma harcamaları, muhasebeleştirme ve ödeme süreçlerinin tamamı sistem üzerinden yapılmakta ve her bir aşaması yetkililer tarafından kontrol ve takibi yapılmaktadır. Tüm satın alımlar 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeler Kanunu'na göre yapılmaktadır. Satınalma Müdürlüğünden Mali İşler Müdürlüğüne gelen ihale dosyalarının 4734 Sayılı Kanun'a göre kontrolleri yapılmaktadır. Metro İstanbul AŞ'de 4734 Sayılı Kanun'a göre yapılacak işlemlerde mali ve idari iş, işlem ve uygulamaların yürütülmesine ilişkin olarak yönetim kurulu ve diğer yöneticilerinin yetkileri iç yönerge ile belirlenmiş ve imza sirküleri ile beyan edilmiştir.

www.balioglu.net

Metro İstanbul AŞ'de bazı özel işlemler ile ilgili olmak üzere yönetmelikler (personel, seyahat, iş sağlığı ve güvenliği, disiplin gibi) uygulanmaktadır.

Şirkette veri kayıtları hem ERP sisteminde hem de dosya kayıt sistemi altında tutulmaktadır. ERP sistemi için SAP, dosya sistemi için DYS (Opentext) sistemi kullanılmaktadır. SAP Sistemleri Metrokent veri merkezinde Metro İstanbul AŞ'ye ait sunucularda çalışmaktadır. İş sürekliliği kapsamında ayrı bir lokasyonda da çalışacak şeklinde tasarım yapılmaktadır. Ayrıca şirketin fiziki arşivi de mevcuttur.

Bilgi güvenliği konusunda, Metro İstanbul AŞ'de güvenlik cihazların günlük olarak yedeklenmesi mevcuttur. Şirketin iki adet güvenlik cihazı var olup birisi Metrokent veri merkezinde diğer ise Esenler yerleşkesinde bulunmaktadır. Yedekleme gerekliliği konusunda ise şirket Firewall yedekleri almakta ve sanal sunucu yedekleri Veeam backup yazılımı ile almaktadır. Metro İstanbul AŞ, antivürüs, log yazılımı kullanmaktadır. Backuplar ERP sisteminde saatlik diğer sistemlerde ise günlük olarak alınmaktadır.

Şirkette iç kontrol bakımından önemli bir unsur da personelin eğitimi olup, personele ilişkin eğitim programları yıllık olarak hazırlanmaktadır. Yıllık eğitim planı çalışmaları esnasında, her birimden eğitim ihtiyaç talepleri alınmakta, alınması zorunlu eğitimler ile birlikte eğitim planı ve programları hazırlanarak uygulamaya konulmaktadır. Metro İstanbul AŞ'de

ihtiyaç analizine dayalı hizmet içi eğitim planlaması İnsan Kaynakları ve Organizasyonel Gelişim Müdürlüğü Eğitim Şefliği tarafından şirkettin diğer birimleri ile koordineli şekilde yapılmaktadır.

Metro İstanbul AŞ'de 5 yılda bir olarak stratejik plan oluşturulur ve değişen şartlara uyum sağlayacak şekilde yıllık olarak gözden geçirmeler yapılarak küçük revizyonlarla stratejik plan güncellenir. Şirkette 2021-2025 yılları stratejik plan çalışmaları başlamış olup devam etmektedir. Şirkette otomatik olarak verileri alan, hesaplayan ve intranet üzerinden yayınlayan bit performans programı için çalışmalar devam etmekle birlikte birimlerden toparlanan verilerle oluşturulan bir performans karnesi mevcuttur. Yıllık olarak oluşturulan faaliyet raporu ilgili mevzuata uygun olarak hazırlanmaktadır. Metro İstanbul AŞ'de Çevre, İSG, Süreç Risk ve Dış Çevre Analizleri yapılmıştır. Kurumsal risk çalışmasının 2021 yılı içerisinde EFQM kapsamında yapılması planlanmaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

www.balioglu.net

Metro İstanbul AŞ'nin 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: İşçilere Yıllık İzinlerinin Mevzuatına Uygun Olarak Kullandırılmaması

İdarece işçilerin yıllık izinleri mevzuata uygun şekilde kullandırılmamakta ve bu nedenle yıllık izinler birikmektedir. Bu durumda, işçilerin yıllık izinlerini kullanmak yerine,

emekli olduklarında son ücretleri üzerinden karşılığını almayı tercih etmeleri nedeniyle İdareye ek mali külfet oluşmaktadır.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 53'üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği; 56'ncı maddesinde yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu; 59'uncu maddesinde iş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği; 60'ıncı maddesinde yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık iznin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ve işverence tutulması zorunlu kayıtların şekli Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikte gösterileceği belirtilmiştir.

03.03.2004 tarihli ve 25391 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nde de, yıllık izinlerin kullanımı konusunda Kanun'a paralel bir düzenleme yapılmıştır.

www.balioglu.net

Ayrıca, 4857 sayılı Kanun'un "Yıllık ücretli izin hükümlerine aykırılık" başlıklı 103'üncü maddesinde; 59'uncu madde gereğince hak edilmiş izni kullanmadan iş akdinin sona ermesi halinde, bu izne ait ücreti ödemeyen veya 60'ıncı maddede belirtilen yönetmeliğin esas ve usullerine aykırı olarak izni kullandırmayan veya eksik kullandıran işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için beşyüzdokuz TL idari para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

Yukarıda belirtilen yasal düzenlemeye göre, işçiler yıllık izin haklarından feragat edemezler. İdarelerin de düzenli olarak yıllık izinleri kullandırmaları gerekmektedir.

İşçilerin emekli olmaları halinde veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde mevzuatı gereği yıllık izin hakları ücrete dönüşmektedir. Kullanılmayan yıllık izinlerin karşılığı olarak yapılacak ödeme en son ücreti üzerinden olacağı için, işçiye yüksek miktarda ücret ödemesi yapılacaktır. Bu uygulama da işçilerin yıllık izinlerini kullanmak yerine son ücretleri üzerinden karşılığını almayı tercih etmelerine neden olmaktadır. Ancak belirtilen uygulama, idarelerin daha fazla mali külfet yüklenmeleri anlamına gelmektedir. Zira, anayasal bir hak olan yıllık izinlerin kullandırılmaması durumunda, idareler, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 103'üncü

maddesi gereğince idari para cezası ödeyebilecek; ayrıca, biriken yıllık izinlerin ücrete dönüşmesi halinde idareler açısından yüksek miktarda ödeme yapma söz konusu olacaktır.

İdarenin personel işlemlerinin incelenmesi neticesinde; işçilerin yıllık izinlerinin mevzuata uygun şekilde kullandırılmadığı ve bu nedenle de İdare bünyesinde çalışan 2.700 işçinin toplam 76.033 gün kullanılmamış yıllık izni bulunduğu tespit edilmiştir.

Söz konusu tespit sonrasında Şirket tarafından; personelin yıllık izinlerin kullandırılması ile ilgili çalışma yapıldığı, tüm çalışanların yıllık izin planlarının yapılması ve izinlerin kullandırılmasının sağlanacağı, belirlenen periyotlarda personelin yıllık izin kullanımının takip edileceği ifade edilmiştir.

Netice olarak, hem mevzuata uygunluk açısından hem de İdareye ek mali külfet getirmemesi amacıyla yıllık izinlerin kullandırılması gerekmektedir.

BULGU 2: Şirketin Kendi İhtiyacı Olan Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerini, Büyükşehir Belediyesinin Doğrudan veya Dolaylı Olarak %50'sinden Fazlasına Sahip Olduğu Diğer Şirketlerden Doğrudan Hizmet Alımı Suretiyle Gördürmesi ve Bu Kapsamda Çalıştırılan İşçilerin Ücretleri İçin KDV Ödenmesi

a) Şirketin Kendi İhtiyacı Olan Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerini, Büyükşehir Belediyesinin Doğrudan veya Dolaylı Olarak %50'sinden Fazlasına Sahip Olduğu Diğer Şirketlerden Doğrudan Hizmet Alımı Suretiyle Gördürmesi

Metro İstanbul AŞ personel çalıştırmasına dayalı hizmet alımlarını (temizlik hizmeti ve özel güvenlik hizmeti) mevzuata aykırı olarak Büyükşehir Belediyesinin doğrudan veya dolaylı olarak %50'sinden fazlasına sahip olduğu diğer şirketlerden doğrudan hizmet alımı suretiyle gördürmektedir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine göre; Belediyeler ile bağlı kuruluşları ve bunların üyesi olduğu mahalli idare birlikleri, birlikte veya ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlası il özel idareleri, belediyeler ve bağlı kuruluşlarına ait şirketler; mahalli idare ve şirket bütçelerinden, personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı veya niteliği itibarıyla bu sonucu doğuracak şekilde alım yapamaz ve buna imkân sağlayan diğer mevzuat hükümleri uygulanmaz.

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin ek 20'nci maddesinin ilk fıkrasında, belediyeler ile bağlı kuruluşlarının personel çalıştırılmasına dayalı hizmetlerini; doğrudan

www.balioglu.net

hizmet alımı suretiyle, birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlası bu idarelere ait ve halen bu kapsamda hizmet alımı yaptığı mevcut şirketlerinden birine, bu nitelikte herhangi bir şirketi bulunmuyorsa münhasıran bu amaçla kuracakları bir şirkete gördürebileceği hüküm altına alınmıştır.

Ek 20'nci maddeye ilişkin olarak çıkarılan "İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bağlı Kuruluşları ile Bunların Üyesi Olduğu Mahalli İdare Birliklerinin Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Gördürülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Karar"ın 3'üncü maddesinde şirket tanımı yapılmış, 6'ncı maddesinde ise; bu şirketlerden, aynı belediye veya bağlı kuruluşları tarafından da doğrudan hizmet alımı yapılmasının mümkün olduğu düzenlenmiştir.

Buna göre, mahalli idarelerin doğrudan veya dolaylı olarak % 50'sinden fazlasına sahip olduğu şirketlerin personel çalıştırılmasına dayalı hizmetlerini diğer belediye şirketlerinden doğrudan hizmet alımı yapılması suretiyle gördürmesi mümkün bulunmadığı gibi, bu mahiyette ihale ile veya ihalesiz bir şekilde alım yapılması da mümkün bulunmamaktadır. Doğrudan temin ile gördürülecek söz konusu hizmet alımları, sadece kamu tüzel kişiliği bulunan mahalli idareler için getirilmiş bir esneklik ve kolaylıktır. Özel hukuk tüzel kişisi olan şirketler söz konusu temizlik ve güvenlik gibi hizmet ihtiyaçlarını, ancak ilgili personeli doğrudan doğruya bünyelerinde istihdam ederek karşılamak durumundadırlar. Diğer bir ifadeyle, mahalli idarelerin doğrudan veya dolaylı olarak %50'sinden fazlasına sahip olduğu şirketlerin; personel çalıştırılmasına dayalı hizmetlerini, diğer belediye şirketlerinden doğrudan hizmet alımı yapılması suretiyle gördürmesi mümkün bulunmamaktadır.

Metro İstanbul AŞ'nin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde, adı geçen Usul ve Esaslar'a aykırı olarak Şirketin; personel çalıştırmasına dayalı hizmet alımlarını, Büyükşehir Belediyesinin doğrudan veya dolaylı olarak %50'sinden fazlasına sahip olduğu diğer şirketlerden doğrudan hizmet alımı suretiyle gördürdüğü tespit edilmiştir.

Söz konusu denetim tespitine istinaden Şirket tarafından; İlgili mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, belediye şirketlerinin kamu hizmeti sunma ve merkezî idarenin vesayet denetimi altında bulunma vasfı bulunduğu; belediye ile belediye şirketlerinin aynı kategoride değerlendirildiği; belediye şirketleri açısından bir yasaktan söz etmenin hukuken mümkün olmadığı; ayrıca İçişleri Bakanlığı Hukuk Müşavirliğinin 36155494-045.02-E.13856 sayılı ve "375 Sayılı KHK'nın Ek 20'nci Maddesinin Uygulanması" konulu görüş yazısıyla bu hususun açıklığa kavuşturulduğu; bu görüşte 696 sayılı KHK'nin 83'üncü maddesi ile

www.balioglu.net

değiştirilen 4734 Kamu İhale Kanunu'nun 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine göre, belediye ve bağlı kuruluşlarına ait şirketlerin belediye veya şirket bütçesinden personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı veya niteliği itibarıyla bu sonucu doğuracak şekilde alım yapamayacağı ve buna imkân sağlayan diğer mevzuat hükümlerinin uygulanamayacağı anlaşılmakla birlikte, Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin 24.06.2013 tarihli ve E.2011/16606, K.2013/19303 sayılı Kararı'nda belediye ve belediyelere bağlı kuruluşların, devlet ve ona bağlı kurum kapsamında sayılmış olduğu; belediye şirketlerinin belediyenin 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda sayılan görev ve yetkilerini yerine getirmek üzere kurulduğundan ve söz konusu Usul ve Esaslar'da belediyelerin ilgili mevzuatla kendisine verilen görevleri yürütmek üzere personel çalıştırılmasına dayalı hizmetlerini doğrudan hizmet alımı suretiyle bu belediyeye ait şirketlere gördürebileceğinin düzenlendiğinden Usul ve Esaslar'ın 6'ncı maddesinin ikinci fıkrasına göre, belediye veya bağlı kuruluşlarından birinin sermayesinin yarısından fazlasına sahip olduğu şirketlerden, aynı belediye veya bağlı kuruluşları tarafından da ortaklık oranlarına bakılmaksızın doğrudan hizmet alımı yapılmasının mümkün olduğunun anlaşıldığı; sonuç olarak şirketlerin aynı belediye bünyesinde kurulmuş olan belediye şirketlerinden doğrudan hizmet alımı yapabileceğinin değerlendirildiği; belediye şirketlerinin de bu hizmeti diğer belediye şirketlerinden karşılamasının kamuda taşeronluk sistemine son verilmesi amacına hizmet ettiği; bulgu ile yapılan yorumun mevzuat ile belirlenen yasakların genişletilmesi mahiyetini taşıdığından hukuki karşılığının bulunmadığı, ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

Her ne kadar Şirket tarafından İçişleri Başkanlığı Hukuk Müşavirliğinin görüş yazısına atıfta bulunularak, Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin 24.06.2013 tarihli ve E.2011/16606, K.2013/19303 sayılı Kararı'nda belediye ve belediyelere bağlı kuruluşlarının, devlet ve ona bağlı kurum kapsamında sayılmış olduğu ifade edilmiş ise de; belediye şirketlerinin belediye bağlı kuruluşları kapsamında kabul edilmesi hukuken mümkün bulunmamaktadır. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda bağlı kuruluşlar ve belediye şirketleri çeşitli maddelerde ayrı ayrı ifade edilmekte ve farklı değerlendirilmektedir. 2560 ve 3645 sayılı Kanunlarda İSKİ ve İETT'nin belediye bağlı kuruluşu olduğu hükme bağlanmıştır. Belediye şirketlerinin ise 5393 sayılı Kanun ve 5216 sayılı Kanun'da ayrıca düzenlenmiştir. Nitekim, bulguda bahsi geçen Usul ve Esaslar'da şirketin tanımı yapılmış ve burada da şirketler bağlı kuruluş kapsamında değerlendirilmemiştir.

Bu itibarla, Usul ve Esaslar'ın 6'ncı maddesi gereğince, belediye veya bağlı kuruluşlarından birinin sermayesinin yarısından fazlasına sahip olduğu şirketlerden; yalnızca

aynı belediye veya bağlı kuruluşları tarafından doğrudan hizmet alımı yapılması mümkün olup belediye şirketlerinin bu kapsamda doğrudan hizmet alımı yapması mümkün bulunmamaktadır.

Sonuç itibariyle, Şirketin personel çalıştırmasına dayalı hizmet alımları veya niteliği itibarıyla bu sonucu doğuracak şekilde alımlarının adı geçen Usul ve Esaslar'a aykırı olduğu değerlendirilmektedir.

b) Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerin Yürütülmesi İçin Belediyenin Diğer Şirketlerden Doğrudan Hizmet Alımı Suretiyle Temin Edilen İşçilerin Ücretleri İçin KDV Ödenmesi

Metro İstanbul AŞ, personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarını mevzuata aykırı olarak Büyükşehir Belediyesinin doğrudan veya dolaylı olarak %50'sinden fazlasına sahip olduğu diğer şirketlerden doğrudan hizmet alımı suretiyle gerçekleştirmekte ve ücret maliyetlerinin haricinde yüzde onsekiz katma değer vergisi maliyetine de katlanılmaktadır.

09.05.2018 tarihli ve 30416 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2018/11658 sayılı "Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar" ile personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında uygulanacak KDV oranı belirlenmiştir. Belediye şirketlerine geçen işçiler için personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında ödenecek KDV oranı %18'den %1'e düşürülmüştür. Söz konusu Karar'da sadece il özel İdareleri, belediyeler ile bağlı kuruluşları ve bunların üyesi olduğu mahalli idare birlikleri sayılmış, şirketler ise sayılmamıştır. Bu hükümden de belediye şirketlerinin belediyeye ait diğer şirketlerden doğrudan hizmet alımı şeklinde personel alımları yapmasının öngörülmediği anlaşılmaktadır.

Şirketin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde; adı geçen Usul ve Esaslar'a aykırı olarak Metro İstanbul AŞ'nin personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarını Büyükşehir Belediyesinin doğrudan veya dolaylı olarak %50'sinden fazlasına sahip olduğu diğer şirketlerinden doğrudan hizmet alımı suretiyle gerçekleştirdiği ve bunlara ilişkin düzenlenen hakediş ödemelerinde Katma Değer Vergisine katlanılmak durumunda kalındığı görülmüştür.

Halbuki, yasal düzenleme sonrasında belediye şirketlerince personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımları yapılamamaktadır. İhtiyaç duyulan personelin şirket bünyesinde doğrudan çalıştırılması gerekmektedir. İhtiyaç duyulan personelin şirket bünyesinde istihdam edilmesi halinde, ücret giderlerinin dışında şirketin katma değer vergisi maliyetine de katlanma

www.balioglu.net

durumu oluşmayacaktır. Söz konusu ödenen katma değer vergisi nedeniyle, yüzde onsekiz oranında KDV ödenmesine yol açılarak ilk anda Şirketin daha fazla gidere katlanmasına da sebep olunmaktadır. Sonrasında ise, katma değer vergisi hesaplamalarında; mezkûr KDV, Şirket tarafından tahsil edilen ve devlete ödenecek olan vergiden indirildiğinden, ödenecek katma değer vergisinin de azalmasına neden olmaktadır.

Yukarıda yer alan denetim tespiti sonrasında Şirket tarafından, Şirketin personel çalıştırılmasına dayalı hizmetlerinin yürütülmesi için Belediyenin diğer şirketlerinden doğrudan hizmet alımı suretiyle işçi temin etmesinde herhangi bir hukuki aykırılık bulunmadığı; söz konusu hizmet alımının fatura karşılığı yapılması ve %18 oranında KDV kesilmesinin yasal zorunluluk olduğu; Şirketin diğer şirketlerden aldığı hizmet karşılığı kesilen faturalara karşılık mevzuat gereği KDV ödemediği; ancak bu KDV'nin ödenecek KDV'lerden düşüldüğünden Şirket için herhangi bir ek vergi gideri oluşmadığı; diğer şirketin aldığı KDV'nin ise emanet bir para olduğu için yine Devlete ödeneceği, Şirketin, ödeyeceği KDV'den düştüğü bu giderin, diğer Şirket tarafından Devlete ödendiği; bu nedenle, ne şirketlerin ne de Devletin her hangi bir kaybının oluşmadığı ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

Öncelikle belirtmek gerekir ki, KDV ödemesi yapılan diğer şirketin işlemleri bulgumuzun konusu olmayıp söz konusu şirketin KDV ödemelerini nasıl yaptığı hususunda bir kanaat oluşturmak veya belirtmek de mümkün değildir. Dolayısıyla, "ne şirketlerin ne de Devletin her hangi bir kaybı oluşmadığı" iddiası hukuken kabul edilebilir değildir.

Diğer yandan, şirketlerin doğrudan hizmet alımı yoluyla Belediye şirketlerinden işçi hizmet alımı yapamayacağı yukarıda açıklanmış olup mevzuata uygun olmayan bir işlem için KDV'nin de ödenmemesi gerekmektedir. Ayrıca, söz konusu hatalı uygulama, Şirketin KDV hesapları açısından mali tablolarda hatalı bilgi oluşmasına sebebiyet vermektedir.

Netice olarak, ihtiyaç duyulan personelin Şirket bünyesinde doğrudan çalıştırılması gerekmektedir. İhtiyaç duyulan personelin Şirket bünyesinde istihdam edilmesi halinde, ücret giderlerinin dışında ayrıca katma değer vergisi maliyetine katlanılması durumu oluşmayacaktır.

BULGU 3: Bazı Şirket Çalışanları ve Aile Fertleri İçin Yapılan Özel Sağlık Sigortası Bedellerinin Şirket Bütçesinden Karşılanması

Şirkette görev yapan yönetim kurulu başkanı ve üyeleri, genel müdür, genel müdür yardımcıları, müdür, şef, proje yöneticileri ile bunların aile fertleri için özel sağlık sigortası yaptırılarak poliçe bedelleri şirket bütçesinden karşılanmıştır.

Metro İstanbul AŞ Yönetim Kurulunun 01.10.2019 tarihli ve 2019/72 sayılı kararı gereğince açık ihale usulü ile özel sağlık sigortası hizmet alım işine çıkılmasına, ihale yetkilisi olarak da genel müdürün yetkili kılınmasına karar verilmiştir. Söz konusu karara istinaden 2019/457278 kayıt numarası ile ihale edilen ve 26.11.2019-26.11.2020 dönemi kapsayan "Grup Sağlık Sigortası Hizmet Alım İşi" 1.487.445,00 + KDV bedel ile … Sigorta AŞ uhdesinde kalmıştır. İhale kapsamında bazı şirket personeli ve bunların aile fertleri olmak üzere toplamda 407 kişi için özel sağlık sigortası yaptırılmıştır.

İhale kapsamında özel sağlık sigortası yaptırılan tüm personel ile bunların aile efradının tamamı 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 60'ıncı maddesi kapsamında genel sağlık sigortalısıdır ve kendileri için Sosyal Güvenlik Kurumuna genel sağlık sigorta primi ödemesinde bulunulmaktadır. Dolayısıyla bu kişiler ve aile fertleri için özel sağlık sigortası yaptırılması, ilgililer için mükerrer sağlık sigortası uygulaması anlamına geldiğinden, durumun Şirket kaynaklarının etkin, ekonomik ve verimli kullanımı açısından yersiz olduğu değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

Profesyonel anonim şirketlerde üst düzey yöneticiler için özel sağlık sigortası ya da tamamlayıcı sağlık sigortası yapılabilmekte ve özel sektör mantığı gereği bir teşvik unsuru olabilmektedir. Bu durumda dahi, kapsam üst düzey yönetici vasfını haiz personel ile sınırlandırılmakta ve genel olarak aile fertleri dikkate alınmamaktadır. Aile fertleri uygulamasında ise, sadece indirimli şekilde ücreti kendileri tarafından ödenmek suretiyle sigorta yapılabilmektedir. Bu itibarla, Şirket açısından genel müdür ve yardımcısı ile birlikte yönetim kurulu üyeleri için özel sağlık sigortası yaptırılması makul olarak değerlendirilebilir.

Bununla birlikte, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 146'ncı maddesinde; memurlara kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ve yönetmeliklerin ve amirlerin tayin ettiği görevler karşılığında bu Kanunla sağlanan haklar dışında ücret ödenemeyeceği ve hiçbir yarar sağlanamayacağı; 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nda ise, büyükşehir belediyesinde yöneticilik vasfı olanlara şirketlerin yönetim ve denetim kurullarında görev verilebileceği hüküm altına alınmış, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre ise huzur hakkının yönetim kurulu üyelerinin haklarından olduğu açıkça ifade edilmiştir.

Bu düzenlemelere göre, Metro İstanbul AŞ yönetim kurulu üyelerine her ne kadar özel sağlık sigortası yaptırılması makul olarak değerlendirilse dahi; bu yönetim kurulu üyelerinden aynı zamanda Büyükşehir Belediyesinde 657 sayılı Kanun'a göre memur statüsünde olanlara

huzur hakkı dışında sağlanan bir menfaat olan özel sağlık sigortası yaptırılması ve poliçe bedellerinin Şirket bütçesinden ödenmesi 657 sayılı Kanun'a aykırıdır.

Söz konusu denetim tespiti sonrasında Şirket tarafından; çalışma hayatı içerisinde yoğun iş temposu ile birlikte personellerin yönetim ve denetim sorumluluğunu da üstlenmiş bulunan genel müdürden şeflere kadar olan yönetici grubu ve aile üyeleri için, yoğun çaba ve emekleri karşılığında bir teşvik unsuru olarak sağlık sigortası yapıldığı; ayrıca 13.06.2012 tarihli ve 6327 sayılı Kanun'un 28'inci maddesi ile değiştirilen Gelir Vergisi Kanunu'nun 89'uncu maddesinin devletin özel sağlık sigortası yaptırılmasını teşvik amacıyla bir düzenleme olduğu; söz konusu yasal değişikliğe ve devletin özel sağlık sigortası yaptırılmasını teşvik amacıyla mevzuatta yapmış olduğu düzenlemelere uygun olarak, Metro İstanbul AŞ yönetim kurulu üyeleri ile Toplu İş Sözleşmesi kapsamı dışında kalan yönetici personelin motivasyonlarını arttırarak çalışmalarında etkin ve verimli olmalarını sağlamak amacıyla, Yönetim Kurulunun 22.06.2017 tarihli ve 2017/72 sayılı kararı gereğince 01.07.2017 tarihinde yürürlüğe giren İnsan Kaynakları Yönetmeliği'nin 36'ncı maddesine (Özel Sağlık Sigortası) istinaden ve değişen sağlık ihtiyaçları da dikkate alınarak özel sağlık sigortası hizmeti satın alınmasına karar verildiği, ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

Her ne kadar üst düzey yöneticileri ve bunların aile fertleri adına Şirket bütçesinden yaptırılan özel sağlık sigortalarının gerek Gelir Vergisi Kanunu'na uygun olduğu ve gerekse çalışanların motivasyonlarını artırmak suretiyle Şirkete olan katkılarının artacağı gerekçeleri ileri sürülmüş olsa da; adına poliçe düzenlenen her bir Şirket çalışanı ve bunların aile fertleri 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 60'ıncı maddesi kapsamında genel sağlık sigortalısıdır ve kendileri için işveren tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna genel sağlık sigorta primi ödemesinde bulunulmaktadır. Bir başka deyişle, bu kişiler adına yaptırılan özel sağlık sigortaları nedeniyle ödenen poliçe bedeli Şirket bütçesinden bu amaçla yapılan mükerrer bir ödeme olarak karşımıza çıkmaktadır. Yine, Şirket tarafından, Devletin; Gelir Vergisi Kanunu'nda yapılan düzenleme ile çalışanlar ve bunların aile fertleri adına özel sağlık sigortası yaptırılmasını teşvik ettiği belirtilmektedir. Ancak, burada yapılan düzenleme özel sağlık sigorta poliçe bedellerinin Kanun'da belirtildiği haliyle çalışanların gelir vergisi matrahından indirim yapılmasını öngörmekte olup bu yönüyle bir teşvik unsuru taşımaktadır; ancak çalışanlar için işverenin özel sağlık sigortası bedellerinin işveren bütçesinden ödenmesine ilişkin değildir. Çalışanlar isterlerse kendileri ve aile fertleri adına kapsamında da bir kısıtlamaya gidilmeksizin her türlü sigorta poliçe anlaşmasının tarafı olarak,

ödedikleri poliçe bedellerini de Kanun'da öngörüldüğü şekliyle vergi matrahlarından indirim konusu yapabilmektedirler.

Sonuç olarak, sermayesinin %50'sinden fazlası İstanbul Büyükşehir Belediyesine ait bir kamu şirketi durumunda olan Metro İstanbul AŞ'de çalışan genel müdür ve yardımcısı ile yönetim kurulu başkan ve üyeleri için memur olmamaları kaydıyla özel sağlık sigortası yaptırılması; bunların dışında kalan müdür, şef vb. unvanlı kadrolarda bulunan personel için bu uygulamadan vazgeçilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, Türk Ticaret Kanunu'nun "profesyonel yönetim anlayışı ile basiretli bir tüccar gibi hareket edilmesi" düzenlemesi gereğince, tüm unvanlardaki personelin aile efradı için ödenen özel sağlık sigortası bedellerinin Şirket tarafından karşılanması uygulamasından vazgeçilmesinin Şirket menfaatlerinin korunması açısından yerinde olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 4: Yasal Yükümlülüklerin Zamanında Yerine Getirilmemesi ve Bu Nedenle İlave Masraflara Katlanılması

www.balioglu.net

Şirkete ait borçlar ve kanunen kabul edilmeyen giderlerin incelenmesi sonucunda; vergi ve prim borcu gibi bazı ödemelerin zamanında yapılmadığı, bu nedenle şirketin gecikme bedeli, faiz, gecikme zammı, idari ceza gibi ilave maliyetlere katlanmak zorunda kaldığı tespit edilmiştir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'üncü maddesinde hizmet erbabına yapılan ücret ödemeleri dolayısıyla ilgililerin gelir vergilerine mahsuben işveren tarafından gerçekleştirilecek tevkifatlara ilişkin detaylı açıklamalara yer verilmiş, 84'üncü maddesinde ise söz konusu tevkifatlar dolayısıyla muhtasar beyanname verileceği düzenlenmiştir. Aynı Kanun'un, 98'inci maddesinde vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanların bir ay içinde tevkif ettikleri vergileri ertesi ayın yirmi üçüncü günü akşamına kadar (Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan 29.03.2019 tarih ve 115 numaralı Sirküler gereğince yirmi altıncı günü akşamına kadar) vergi dairesine bildirmeye mecbur olduğu, 119'uncu maddesinde ise yapılan vergi tevkifatının, vergi kesenler tarafından beyanname verecekleri ayın yirmi altıncı günü akşamına kadar bağlı bulundukları vergi dairesine yatıracakları belirtilmiştir. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve bu Kanun'a göre çıkartılan ikincil düzenlemelerde de yukarıda yer verilen hükümlere benzer düzenlemeler getirilmiş ve aylık prim ve hizmet belgelerinin en geç belgenin ilişkin olduğu ayı izleyen ayın 23'ünde Sosyal

Güvenlik Kurumuna gönderileceği, prim tutarlarının da en geç söz konusu ay sonuna kadar Kuruma ödeneceği belirtilmiştir.

Özetle; Şirket tarafından işçilerin ücretlerinden söz konusu kişilerin gelir vergilerine mahsuben kesilen tutarlar ilgili ayı takip eden ayın 26'ncı günü akşamına kadar beyan edilip ödenmelidir. Ayrıca sosyal güvenlik primleri de benzer şekilde işçi ücretlerinden kesilmeli, Şirkete ait prim de bu tutara eklenerek belirlenen sürelerde ilgili Kuruma bildirilmeli ve ödenmelidir.

Yapılan incelemelerde 2020 yılı sonu itibariyle vergi ve prim borçlarının süresinde ödenmemesinden veya diğer sebeblerle zorunlu ödemelerin zamanında yapılmamasından dolayı Şirketin 2020 yılında toplamda 1.166.403,19 TL gecikme zammı, faiz ve benzeri ödemelere katlanmak zorunda olduğu görülmüştür.

Söz konusu tespit sonrasında Şirket tarafından, bulguda tespit edilen toplam 1.166.403,19 TL idari para cezası ve gecikme cezalarının 598.779,17 TL'lik kısmının (Şubat 2020 SGK prim ödemesi gecikme cezası, Ağustos 2020 SGK prim ödemesi gecikme cezası, Ekim 2020 muhtasar ödemesi gecikme farkı) finansal sorunlardan kaynaklandığı; yolculuk sayılarındaki büyük düşüşlerin nakit akışlarında dengesizlik yaratarak bazı ödemelerin gecikmeli yapılmasına neden olduğu; ödeme gecikmelerini engellemek için Şirketin yeterli fonların bulunması için çalışacağı; söz konusu cezaların dışında kalan SGK idari para cezaları ve gecikme cezalarının ise bir kısım işçinin ücret farkı alacaklarına dair açtıkları davalar neticesindeki ücret farklarının ödenmesine dair mahkeme kararlarına dayandığı; elektronik bilet sistemine geçiş neticesinde taşeronda çalışan jeton satış işçilerinin niteliklerine göre farklı ücret skalaları ile Şirket bünyesinde çalıştırılmasına karar verildiği; işçilerin bazılarınca dava açıldığı ve davaların aleyhlerine sonuçlandığı; mahkemece fark alacağına hakkı olduğuna hükmedilen işçilerin SGK'ya başvurarak SGK primlerinin tamamlatılmasını talep ettikleri; 5110 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 102/c/4 maddesi gereğince Şirket aleyhine idari para cezası uygulandığı; SGK tarafından, işçilerin başvurularına istinaden söz konusu idari para cezasının peyderpey tahakkuk ettirilmiş olduğu, ifade edilmiştir.

Bilindiği üzere 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 18'inci maddesinin (2) numaralı fıkrasında; "*Her tacirin, ticaretine ait bütün işlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi gerekir.*" hükmü bulunmaktadır.

www.balioglu.net

Bu hükme göre, tacirin öngörülü, konusunu bilen, hukuki ve fiili durumları kavrayabilme özelliklerine sahip olması gerekmektedir. Basiretli iş adamı kavramı iyi niyeti de içine almakla birlikte, iyi niyetten de öte tedbirli bir hareketi, vasat bir şahıstan daha fazla özen gösterme gereğini, ticari hayatın gereklerini ve teamüllerini iyi bilmeyi ve gelecekteki şartları tahmini de ifade etmektedir.

Bulguda açıklandığı üzere, Şirketin ilgili dönemde idari para cezaları ve gecikme cezası ödemeleri ile karşılaştığı anlaşıldığından, Şirketin mali idaresi açısından gerekli özenin gösterilmediği, nakit akışını değişen koşullara göre ayarlayamadığı ve dolayısıyla gerek profesyonel yönetim anlayışına gerekse 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun basiretli bir tüccar gibi hareket edilmesi hükmüne aykırı davranıldığı değerlendirilmektedir.

Söz konusu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre gecikme faizi, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanun'a göre gecikme zammı gibi fer'i alacakların doğmasına ve Şirketin ilave mali yük altına girmesine sebebiyet vermektedir. Bu nedenle kanunen zorunlu ödemelerin vadelerine dikkat edilmesi ve ödemelerin geciktirilmeksizin yapılması önem arz etmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 5: Şirket Adına Özel Bankalarca Yapılan Tahsilatların Kamu Sermayeli Bankalardaki Hesaplara Süresinde Aktarılmaması

Şirket adına özel bankalar tarafından yapılan tahsilatlar, takip eden işgünü içerisinde Şirketin kamu sermayeli bankalardaki hesaplarına aktarılmamıştır.

Mali kaynakların etkin ve verimli kullanılması ve izlenebilmesini teminen çıkarılan Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği 08.03.2019 tarihli ve 30708 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmelik'in "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (d) bendi ile belediyeler, (h) bendi ile de belediyelerin sermayesinin yarısından fazlasına doğrudan ve/veya dolaylı olarak sahip olduğu şirketler Yönetmelik kapsamına alınmıştır. Sermayesinin %99,79 hissesine İstanbul Büyükşehir Belediyesinin sahip olduğu Metro İstanbul AŞ de bu Yönetmelik kapsamındadır.

Yönetmelik'in "Uygulama ve kullanılacak araçlar" başlıklı 5'inci maddesinin (3) numaralı fıkrası uyarınca; kurumların faaliyetleri kapsamında yaptıracakları tahsilat ve ödeme işlemleri için yurt içinde yerleşik diğer bankaları kullanabilme imkânı bulunmaktadır. Söz konusu bankalar aracılığıyla gerçekleştirilen tahsilat tutarlarının ise özel kanunların verdiği

yetki kapsamında yapılan düzenlemelerde yer alan hükümler saklı kalmak kaydı ile takip eden işgünü içinde ilgili kurumun kamu sermayeli bankadaki hesabına aktarılması gerekmektedir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerine göre, kurumlar faaliyetleri kapsamında yaptıracakları tahsilat ve ödeme işleri için yurt içindeki özel bankaları da kullanabilmektedirler. Ancak, bu bankalarca tahsil edilen tutarların takip eden işgünü içinde ilgili kurumun kamu sermayeli bankadaki hesabına aktarılma zorunluluğu bulunmaktadır.

Yapılan incelemede, kamu sermayeli bankalar arasında yer almayan özel bankalarda Şirket adına hesap açıldığı ve tahsilat işlemlerin bu bankalar aracılığıyla gerçekleştirildiği, ancak gerçekleştirilen tahsilat tutarlarının takip eden işgünü Şirketin kamu sermayeli bankalardaki hesaplarına aktarılmadığı tespit edilmiştir. Bu çerçevede Şirketin 2020 yılı mizanında ilgili banka hesaplarında 79.996,99 TL bakiyesi olduğu görülmüştür.

Söz konusu denetim tespiti sonrasında Şirket tarafından, tüm tahsilatlarının kamu sermayeli bankalar aracılığı ile yapıldığı; özel bankalar ile teminat mektubu, akreditif vs. gibi ödeme işlemleri için çalışıldığı; bu nedenle kamu sermayeli banka hesaplarından özel bankalardaki hesaplara banka tarafından tahsil edilmesi, ödenmesi için teminat mektubu masraf tutarları ve akreditif tutarları vs. gibi tutarların gönderildiği; bu tutarların ilgili bankalar tarafından tahsil edildiği, ancak bankaların hesaptan para tahsil etme sürelerinde değişiklik olabildiği; ödeme tarihlerindeki değişiklikler gibi durumların özel bankalarda bulunan tutarların beklemesine neden olabildiği; fakat aktarımların sonraki günlerde yapıldığı; bu durumların önüne geçmek için bankalara otomatik virman talimatları verildiği ve sorunun çözüldüğü; ilgili tahsilatların özel bankalar tarafından yapılmaması durumunda kamu sermayeli bankalardaki hesaplara otomatik olarak aktarılmakta olduğu ifade edilmiştir.

Netice olarak, mezkûr mevzuat hükümleri gereğince; tahsil edilen tutarların, Şirketin kamu sermayeli bankadaki hesabına aktarılması gerektiği gibi, yapılacak tüm tahsilatların aktarma işlemlerinin de tahsilatı takip eden işgününde yapılması gerekmektedir.

BULGU 6: Şirketin Cari Hesaplarının Bir Sözleşme Olmaksızın Yürütülmesi

Şirketin kamu sermayeli bankalarda bulunan mevcut cari hesapları, cari hesap sözleşmesi olmaksızın yürüttüğü görülmüştür.

www.balioglu.net

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 89'uncu maddesine göre; cari hesap, iki kişinin birbirlerinden alacaklarını her defasında tek tek istemek yerine hesabın kesilmesinden ve mahsuplaşma işleminden sonra ortaya çıkan net tutarın istenmesine ilişkin işlemdir. Cari hesabın ancak yazılı bir sözleşme ile geçerli olacağı aynı maddede hüküm altına alınmış ve bu şekil bir sıhhat şartı olarak öngörülmüştür. Bir başka deyişle, cari hesap sözleşmesi yazılı yapılmadıkça hüküm ifade etmeyecektir.

Yine 6102 sayılı Kanun'un 90'ıncı ve müteakip maddeleri ile 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 134 ve 143'üncü maddelerinde cari hesap sözleşmesinin hukuki sonuç doğuran özelliklerine yer verilmiştir.

Bu bağlamda; 6102 sayılı Kanun'un 90'ıncı maddesine göre; aksi kararlaştırılmadıkça, cari hesaba alacak veya borç kaydedilmesi, tarafların, alacağı veya borcu doğuran sözleşme veya işleme ilişkin dava ve savunma haklarını düşürmemekte; sözleşmenin yapılmasından önce doğmuş bulunan bir alacak, tarafların onayıyla cari hesaba kaydedilirse, aksi kararlaştırılmamışsa bu alacak yenilenmiş olmamakta; bir ticari senedin cari hesaba kaydı, ancak bedelinin alınmış olması hâlinde geçerli sayılmakta; cari hesabın alacak sütununa yazılan tutarlar için kayıtlara alındığı andan itibaren faiz işlemektedir.

www.balioglu.net

Cari hesap sözleşmesine ilişkin 6102 sayılı Kanun'un 91, 92 ve 93'üncü maddelerinde sayılan bazı özel hükümler de mevcuttur. Buna göre; cari hesaba yazılan ancak bedeli alınamayan ticari senet sahibine geri verilerek, cari hesaptan kaydı silinir. Taraflar arasında cari hesap sözleşmesinin bulunması, komisyon sözleşmesinden kaynaklanan ücretin ve her türlü giderin istenmesine engel oluşturmaz. Ayrıca, takas edilemeyen alacaklarla, belirli bir amaca harcanmak veya ayrıca emre hazır tutulmak üzere teslim olunan para ve mallardan doğan alacaklar cari hesaba geçirilemez.

Diğer taraftan 6098 sayılı Kanun'un borcu sona erdiren sebeplerini düzenleyen maddelerinde "yenileme" ve "takas" sayılmış olup, cari hesaba ilişkin özel düzenlemeler getirilmiştir.

Görüldüğü üzere, hem 6102 sayılı Kanun hem de 6098 sayılı Kanun yazılı şekilde yapılmış bulunan cari hesap sözleşmesine birden fazla sonuç bağlamıştır. Bu hükümlerin uygulanabilmesi, yazılı şekilde yapılmış ve geçerli bir cari hesap sözleşmesinin varlığına bağlıdır.

Şirketin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde; Şirketin aynı anda hem borçlu hem de alacaklısı olduğu kamu sermayeli bankalarla cari hesap niteliğinde işlemleri olduğu; ancak, tüm bu işlemlere dayanak teşkil eden cari hesaplarla ilgili taraflar arasında yazılı bir sözleşmenin olmadığı anlaşılmıştır. Bir başka deyişle, Şirketin aynı anda hem alacaklı hem de borçlu sıfatını haiz olarak cari hesap niteliğinde yürüttüğü işlemlere dayanak teşkil eden herhangi bir cari hesap sözleşmesi bulunmamaktadır. Bu durum yapılan işlemleri hukuki açıdan "yok" hükmünde göstermekte ve yukarıda sayılan ve cari hesap sözleşmesinin varlığına dayanan hükümlerin uygulanmasını imkânsız kılmaktadır.

Söz konusu denetim tespiti sonrasında Şirket tarafından, banka işlemleri için bankalar ile yapılmış olan bankacılık sözleşmelerinin bulunduğu; ayrıca bankalar ile ATM alan sözleşmelerinden kaynaklı olarak müşteri hesaplarının bulunduğu; fakat bankalar ile hesaplar arası ve herhangi bir mahsuplaşmanın söz konusu olmadığı; cari hesapın, iki kişinin birbirlerinden alacaklarını her defasında tek tek istemek yerine hesabın kesilmesinden ve mahsuplaşma işleminden sonra ortaya çıkan net tutarın istenmesine ilişkin işlem olduğu; bankalar ile tarafların birbirlerinden alacaklarını istemelerini ve mahsuplaşmayı gerektirecek işlemler yapılmadığı ve bankalar ile cari hesap sözleşmesi yapılması gereği doğmadığı;

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 89'uncu maddesinde cari hesap sözleşmesinin yazılı şekilde yapılmadıkça geçerli olmadığının düzenlendiği; iki tarafın da alacaklı olduğu hukuki ilişkide yazılı cari hesap sözleşmesi olmamasının bu hukuki ilişkiyi sakatlamadığı; taraflar arasında yazılı cari hesap sözleşmesi olmayan durumlarda açık hesap ilişkisinin var olduğunun kabul edildiği ve Yargıtayın yerleşik içtihatlarının da bu yönde olduğu; yazılı cari hesap sözleşmesi imzalanmamış olmasının herhangi bir hak kaybına veya zarara yol açmadığından Şirketin cari hesap sözleşmesi imzalanmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

Her ne kadar bankalar ile tarafların birbirlerinden alacaklarını istemelerini ve mahsuplaşmayı gerektirecek işlemler yapılmadığı belirtilmiş ise de; bulguda açıklandığı üzere, Şirketin aynı anda hem borçlu hem de alacaklısı olduğu kamu sermayeli bankalarla cari hesap niteliğinde işlemleri olduğu açıktır. Söz konusu işlemler sonucunda mahsuplaşma gerçekleştirilmemesi cari hesap sözleşmesinin yapılmaması anlamına gelmeyecektir. Yine, Şirket tarafından, Yargıtayın yerleşik içtihatlarında "yazılı cari hesap sözleşmesi olmayan durumlarda açık hesap ilişkisinin var olduğu" kabul edildiği belirtilmişdir. Ancak, Metro AŞ gibi yüksek tutarda işlemleri gerçekleştiren bir şirketin hem 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda hem de 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nda öngörülen hükümlere azami bir

www.balioglu.net

şekilde uyması gerekmektedir. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 18'inci maddesinin (2) numaralı fıkrasında da tacirin basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi öngörülmüştür. Bu hükme göre, tacirin öngörülü, konusunu bilen, hukuki ve fiili durumları kavrayabilme özelliklerine sahip olması gerekmektedir.

Netice olarak, Şirketin aynı anda hem alacaklı hem de borçlu bulunduğu kişi ve/veya kuruluşlarla cari hesap niteliğinde yürütmeyi öngördüğü işlemleri için, 6102 sayılı Kanun hükümleri gereğince cari hesap sözleşmesi yapmasının yerinde olacağı değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net